

Vylíčení popravy

(říjen 1989)

Už zase stloukají lešení
z trámů a prken nehoblovaných
na náměstí
Už zase stloukají na dolním konci
tribunu

Rudým sukmem ji potáhnou
aby případné kapky krve
jež by odstříkly
aby případné kapky krve
splynuly

Už zase stloukají lešení
z trámů a prken čerstvých, vonících
Už zase stloukají tribunu
k popravě

Stavba podobá se práci v loděnici
Tesaři jsou zruční
Kolik takových plavidel už stloukli
a rozebrali

Koráb má schůdky k molu
prostornou palubu
a zábradlí s výhledem na moře
Ale nemyslete si, že vezmou každého
na tu loď
Co vás vede
Jen vysoké důstojníky
Taková poprava, to není fotbal, pane

Jen vysoké důstojníky
a jejich ošetřovatele
A již se na dlouhé náměstí
z postranních ulic
jako potoky a říčky vlévají
modré a bílé průvody mužů a žen
Jejich korouhve nesené nad hlavami
svítí ve slunci jako plachty

Počasí nám přeje
Někteří otcové nesou na ramenou děti
aby viděly na vlastní oči

aby to na vlastní oči viděly
Jsou tu také sestry Červeného kříže
kdyby někdo nesnesl tu podívanou
a udělalo se mu nevolno
nebo i zle

Když je náměstí napuštěno jako jezero
a ze sta věží odbije ta hodina
a vyplašení holubi opět dosednou
náměstí ztuhne v historickou fotografii
při hymnách

A současně s tím
jak hlavní důstojník vystoupí na kapitánský můstek
přivedou Pravdu

Není už nejmladší
Vypadá trochu jako naše paní Božena Němcová
v době, kdy chodila po domech
s prosbou o příspěví na otop
Je to spanilá žebračka

Pohlédne na ztichlé náměstí
jako by se omlouvala za svůj zubožený šat
odhrne pramen vlasů z čela
a protože to není poprvé
ulehne bez pobízení na dubovou lavici
zády k obloze
a s pažemi podél těla
ale tak
aby tvář měla přivrácenou k náměstí
tak
aby jí lidé museli hledět do očí

Jak důstojníci řeční
a jejich slova bičují náměstí
stovkami tlampačů
je ležící žena zvolna bita
je zvolna rytmicky mlácena
jako otep slámy v čase cepů

Všichni na náměstí vědí
že slavnost neskončí
dokud ji neubijí
ale zajímavá věc:
nikdo ji nelituje
Tajní důstojníci a poddůstojníci
obklopující popravčí lešení

ji nelitují, neboť jsou nelítostní
Ani modré a bílé zástupy mužů a žen
ji nelitují
neboť jim řekli, že Pravda je Lež

Ani šedý dav
ten velký šedý dav
táhnoucí se náměstím až k bronzovému jezdcí
ji nelituje
Klopí sice zrak, nedívá se na to
ale nelituje
To proto, že exekucím přivykl
ale také proto, že ví
jak to bude dál

Bude to opět tak, že ta ženská
ta ubitá, všem ukázaná bezvládná osoba
bude úředně shledána mrtvou
a přece se z toho vykřeše
Kdepak, pane, ta má tuhý život
Jako kočka

Ale tentokrát, pane
to s ní vypadá bledě
Již třetí důstojník vstupuje na můstek
aby ji dorazil
leč vidí, že není třeba
že už má dost
Luskne prsty a pohřební zřízenci
bez ohledání
odnášejí bezvládnou paní
do přistaveného černého auta Škoda 1203
se zeleným majákem na střeše
Maják se rozbliká a siréna rozčísne dav
jako hřeben

Uvolněte místo
Už ji vezou
Už ji zase vezou náměstím nahoru
na Olšana
Když se jizva na těle davu zacelila
stala se podivná věc
Holčička sedící otci na ramenou
aby vše viděla na vlastní oči
malá holčička z Prahy 9
sešpulila ústa a foukla svůj lehký dech
směrem k tribuně
Snad se jí zachtělo tím dechem

pohnout zplihlou vlajkou
v dusném bezvětří
Snad chtěla, hloupá, pofoukat rány
a nevšimla si, že už není komu
Neví se prostě proč

Ale vidělo to jiné dítě
a také sešpulilo ústa a fouklo
a sestra Červeného kříže rovněž
a jeden invalida z podniku Drutěva
a student z gymnázia Na Zatlance
také přidal svůj dech

Davem to postupovalo jako veselé spiklenectví
aniž si kdo představil
jaké následky to může mít
Rudé plachtoví na popravčím lešení
se nadmulo
Lampy na kandelábrech se rozhoupaly
jako když se zvedá vítr
Veřejní důstojníci si drželi brigadýrky
tajní důstojníci klobouky
a volali z paluby k davu:
Nefoukejte!
Nefoukejte nám do toho!
Ale davu se to veselé foukání zalíbilo
a přidal na síle

Na Můstku
na kapitánském můstku korábu
z nehoblovaného dřeva
vzlétly nejprve do výše listy projevů
Pak loď zapraskala v hlavních svornících
jako když se z doku spouští na vodu
Lidé, povzbuzeni tím účinkem
se osmělili

Jejich dech
čistý dech nekuřáckých pracovišť
i sípavý dech kuřáků a astmatiků
z plicního sanatoria Nová Ves pod Pleší
se spojil ve vzdušný proud
o rychlosti 95 km v hodině

A koráb se pohnul
Nejstarší důstojníci upadli
Ale ošetřovatelé je znovu postavili na nohy
a poradili jim, aby kynuli davu na pozdrav

aby to vypadalo, že ta plavba byla v plánu
jako zlatý hřeb slavnosti

Koráb potažený červeným sukmem
se stočil přídí k Národnímu divadlu
a nabral rychlost
Nadšeně pozdravován lidmi na chodnících
a zaměstnanci nakladatelství Albatros
majestátně proplul Národní třídou
a u kavárny Slávie
u té kavárny plné spisovatelů
měkce dosedl na hladinu Vltavy

A plul a plul
jez nejez
středem stříbropěnné řeky
jejíž stav byl toho dne dobrý
až do řeky Labe
a po Labi až do širého moře
a jestli plavci neumřeli
plují tam dodnes

Toho dne v podvečer
kráčela Vinohradskou třídou
od Olšanských hřbitovů k Muzeu
žena v potrhaném oděvu
a s předloktím od jílu
Lidé se po ní ohlíželi
Tak zase
Tak zase utekla hrobníkovi z lopaty

Žena vešla do Domu módy
a řekla:
Potřebovala bych nějaké dobré šaty
Co myslíte tím dobré šaty?
otázala se unavená prodavačka
A zákaznice
při vší své zuboženosti spanilá a klidná
odpověděla:
Aby vydržely surové zacházení
proudy vody
chlad, nevděk
a vláčení po této zemi